

Издање научне грађе

„Прочула се убава девојка“: Српске народне песме о лепоти и љубави (теренска грађа из Белог Тимока)

Зоја С. Карановић и Весна Ђукић

Нашим казивачима

У прилогу се доноси 68 српских лирских народних песама о лепоти и љубави које су ауторке забележиле 1997–1998. године у више села око Белог Тимока од тридесет четири информатора.

Кључне речи: српске лирске народне песме, љубав, лепота, Бели Тимок, теренска истраживања.

Зоја Карановић и Весна Ђукић боравиле су на терену у делу Тимочке Крајине, у селима око Белог Тимока, у неколико наврата 1997. и 1998. године. Том приликом забележиле су око 250 песама, које као књигу припремају за штампу. Овде су представљене песме о лепоти и љубави које су забележене од: Живане Алексић (Селачко), Загорке Алексић (Витковац), Љубице Божић (Равна), Милке Виденовић (Мали Извор), Живице Вукадиновића (Потркање), Каравилке Ђорђевић (Трновац), Божике Живковић (Витковац), Д. Живковић (Ново Корито), Љубинке Живковић (Витковац), Буде Ивковића (Јаковац) Николице Јовановић (Врбица), Божице Јоцић (Селачко), Анке Костић (Мариновац), Р. Миладиновић (Ошљане), Д. Милановић (Петруаша), Јулке Милојевић (Мариновац), Слободанке Милојевић (Валевац), Љиљане Милосављевић (Ошљане), Данице Мицић (Мариновац), Слободанке Милошевић (Дебелица), Добросаве Нешић (Ново Корито), Тихославе Никодијевић

(Дебелица), Симке Дрндарке Павловић (Селачко), Вукадинке Петровић (Валевац), Љубинке Петровић (Петруша), Ружице Петровић (Петруша), Љубинке Првуловић (Врбица), Наде Рајковић (Селачко), Савке Савић (Ошљане), Савче (Селачко), Петројке Свиленовић (Мали Извор), Ковиљке Сибиновић (Петруша), Магдалене Спасић (Ново Корито), Румене Станковић (Мариновац), Косе Стојановић (Витковац).

1

Девојка се Сунцу противила:
– Сунце јарко, лепша сам од тебе,
И од тебе, и од брата твога,
Брата твога, Месеца сјајнога.

(Магдалена Спасић, Ново Корито)

2

На Ускрс сам се родила,
На Ђурђевдан ме крстили.
Кад је ме мајка чувала,
Она се није шалила –
За небо љуљућу везала,
Вијар ју ветар љуљао.
Затој сам танка, висока,
Затој сам лепа, убава,
Затој ме зову Ђурђица.

(Љубинка Првуловић, Врбица)

3

– Ој Милоше, зелена ливадо,
Што си толко зелена полегла?
Ел’ те Турци с коњи погазише,
Ел’ косачи с косе покосише,
Ел’ те вода порој поројила,
Ел’ девојке платно белејећи?

Проговара зелена ливада:
– Ни ме Турци с коњи погазили,
Ни ме косци с косе покосили,
Ни ме вода порој поројила,
Већ девојке платно белејећи.

(Каравилка Ђорђевић, Трновац)

4

Три девојке збор збориле,
Једна другој говориле
Која што би најволела.
Најстарија говорила:
– Ја би' злато најволела.
А средња је говорила:
– Ја би' рубу најволела.
А трећа је говорила:
– Ја би војно најволела.
Злато че се потика,
Руба че се потћине,
А ја с војно до века.

(Д. Милановић, Петруша)

5

[...]
Најнапред моја девојка,
Најнапред коло повела,
Најнапред песму запела,
У песму мене спомиње:
– Стојане, море, Стојане,
Куде си, да си, с'г да си.
Сас ногу да ме настанеш,
Сас руку да ме дованеш,
Сас око да ми намигнеш,
Сас руку да ми наћимнеш.

(Каравилка Ђорђевић, Трновац)

6

Цветано, галбо Цветано,
Цветано, моме убаво,
Знајеш ли, моме Цветано,
Када си бесмо малецки?
Вишњи и црешњи берахме,
И у недра их турасме.

(Живана Алексић, Селачко)

7

Момиче, бело Б'лгарче,
Не шетај ситно пред мене,
Не задавај ми јадове.
Че мало ли су мојите,
А камо л' да су твојите.

(Божица Јоцић, Селачко)

Сл. 1. Храст (запис)

Сл. 2. Биљни чајеви (кантарион, жалфија, хајдучка трава, смиље)

8

Либер момиче, т'нка, високо,
Не задавај ми јадове.
Малко ли су ми мојити,
Куде да денем твојити?

(Љубица Божић, Равна)

9

Момче гризе јабуку,
Упа се за руку:
– Јао, јао, ручице,
Девојачка душице!

(Љубица Божић, Равна)

10

Поспал би, поспал, ал' не могу,
Од оној пиле шарено
Што носи перо на'еро,
Што носи дукат на чело,
Да си га знаје сво село.

(Добросава Нешић, Ново Корито)

11

Бор садила Боринка девојка,
Бор садила, па му говорила:
– Расти, боре, докле можеш горе,
Пусти гране на све четри стране,
Не дај зори јоште да сване.

(Ковиљка Сибиновић, Петруша)

12

Рано ми је сунце огрејало,
Још порано роса опаднула,
Ти, овчарко, још на трло лежиш,
Ил' си болан ил' болнога чуваш?
– Ни сам болан, ни болнога чувам,
Драга ми је на руку заспала,
Па ме жалба да си ју пробудим.

(Магдалена Спасић, Ново Корито)

13

Ћитка ми паде од десну страну, нанће ле,
Кој ли ми ћитку саг најде?
Најде ју, најде, тој лудо младо, нанће ле,
Да л' че ми ју саг даде?
Не да ју, не да, тој лудо младо, нанће ле,
Док не појдем за њега.

(Коса Стојановић, Витковац)

14

Прочула се убава девојка,
Прочула се јако надалеко.
Прати брата да ми је испроси,
Брат ју проси, она се поноси.
Брат ју проси, три гласа доноси:
Један гласа – санљива, дремљива,
Други гласа – од лошега рода,
Трећи гласа – љута кано змија.
Проговара убава девојка:
– Кој ми вели, санљива, дремљива,
Да не види санак у болести.
Кој ми вели од лошега рода,
Да не види од срце порода.
Кој ми вели љута као змија,
Змија му се на срце увила,
На срце му зиму зимувала,
А на грло лето летувала.

(Каравилка Ђорђевић, Трновац)

15

Мајка Мари косе плела,
Косе плела, говорила:
– Не ид', Маро, ти у коло,
Ти у коло Јованово.

Он ће ми те преварити,
Преварити, обљубити.

(Нада Рајковић, Селачко)

16

Одреши, бело Ленче, јелече,
Одреши, бело Ленче, кецељку,
Одреши, бело Ленче, сукњицу!

(Љубинка Петровић, Петруша)

17

– Ој, Лазаре, на мору возаре,
Јел' си скоро неког превозио?
– Нисам скоро, нисам ни одавно,
Ево има три месеца равно.
Превезо сам гараву девојку,
Дала ми је три ћемера блага.

(Р. Миладиновић, Ошљане)

18

– Ој Лазаре, на море возаре,
Јеси л' скоро кога превозио?
– Несам скоро, несам ни одавно.
Превезо сам девојчицу младу,
Дала ми је три ћемера блага:
Један ћемер што сам ју возио,
Други ћемер што сам ју грлио,
Трећи ћемер што сам ју љубио.

(Петројка Свиленовић, Мали Извор)

19

Ајде, Јано, да играмо,
Док смо млади и зелени,
Док се нисмо иженили.
Дојће ижа, дојће грижа,
Дојће деца, пеленчета,
Да повијеш, да развијеш,
Да окупеш и нараниш.

(Љиљана Милосављевић, Ошљане)

Сл. 3. Башта у Заплању

Сл. 4. Јабуке и крушка

20

Мој немене шестопере,
А што си ми увенуо?
Ел' ти змија корен гризла,
Ел' те вода поткопала?
Нит ме вода поткопала,
Нит ми змија корен гризла,
Веч се двоје заволели,
На мене се наслонили,
Из корен ме ископали.

(Љубинка Живковић, Витковац)

21

Моје драго далек зелетело,
Далек, далек, ча' у долњо Влашко,
И тој Влашко пусто га остало!
Нит га могу чути ни видети,
Ни по кога абер испратити.

(Д. Живковић, Ново Корито)

22

– Ћери Радо, кој куца на прозор?
– Мила мајко, ја га не познајем.
– Ћери Радо, кад га не познајеш,
Ћери Радо, што му воду дајеш?
– Мила мајко, он воду не тражи,
Мила мајко, он девојку тражи.
– Ћери Радо, ја девојку немам.
– Мила мајко, ја сам му девојка.
– Ћери Радо, ти ми дара немаш.
– Мила мајко, дара на пазара.
– Ћери Радо, ти ми новци немаш.
– Мила мајко, новци у трговци.

(Анка Костић и Румена Станковић, Мариновац, певале)

23

Ој девојко, танка Косо,
Танко си се препасала,
И за мене закасала.

(Петројка Свиленовић, Мали Извор)

24

Преварићу те, Тодоро,
Барем од дрвник до дрвник,
До најгорното кладанче.

(Добросава Нешић, Ново Корито)

25

Пошла мома на воде
С'с две стовне шарене.
Оф аман аман!*
Оздол иде бећарче,
Спре се мома, побеже,
Па полупа стовнити.
– Не бој ми се, момиче,
Ас ти купи стовнити
И шарена прстилка.*

* Понављају се стихови и припев.

(Јулка Милојевић, Мариновац, певала)

26

– Девојчице, ројчице,
Црне су ти очице.
Подај да и' пољубим.
– Не дам, не дам, ђаволе,
Од синошње јадове.
Ја си појдо од воду,
Ти ме стиже на воду,
Па ме трже за руку,
Па ми ведро расипа,
Па ми косу усипа,
Па ми коса опаде,
По зелене ливаде,
Па ју момци збирају,

Па канџију плетеју,
Па си коњи шибалу,
Па им коњи играју.

(Савче, Селачко)

27

– Девојченце ројченце,
Црни су ти очици,
Подај да их пољубим.
– Не дам, не дам, ђаволе,
За синоћне јадове.
Ја си пођо на воду,
Момче пође по мене,
Па ме трже за руку,
Па ми ведро заниша,
Па ми воду просипа,
Па ми косу попрска,
Па ми коса опаде,
По зелене ливаде,
Па ју момци збирају,
Па си плету к’нције,
Па си коњи шибалу,
Па им коњи играју,
Кроз тој село велико.

(Даница Миџић, Мариновац)

28

Ој убава, убава девојко!
Греј, месече, цару неверниче,
Што не грејеш цару на вечеру,
Него грејеш ајдуци проз горе,
Где ајдуци туђо благо деле.
Делише се, криво поделише,
Моме брату ништа не дадоше.
Дадоше му коња и девојку.

Коња веза за јелу зелену,
А девојку за десницу руку.
Он је леко мало да проспава.
Није мало, нити је па много,
Већ се диже трећи дан у пладне.
Кад погледа, ништа нигде нема.
Он се чуди по кога да иде.
Да л' да иде по вранога коња,
Ил' да иде по лепу девојку.
Коњ ће доћи некад на зобницу,
А девојка никад ни у веку.

(Слободанка Милошевић, Дебелица)

29

Бањала се Дреновка девојка,
Испод дрена, где вода студена.
Сукњу баци на јелову грану,
А кошуљу на бело камење,
А мараму на зелену траву.
Прикраде се момче из планине,
Па украде сукњу и кошуљу,
И мараму од зелену траву.
Љуто куне Дреновка девојка:
– Дабогда ти све овце близниле.

(Вукадинка Петровић и Слободанка Милојевић, Валевац)

30

Знајеш ли, либе, знајеш ли,
Кога си овце чувамо?
На један камен стајамо,
Једну си думу думамо:
Кој се понапред ожени,
Понапред да се поболи,
Па нешто мало да лежи
За девет годин' у место,

И оне малко да су му,
 Па нешто малко да једе,
 Колко бробињак што носи,
 И това много да му је.
 Па нешто малко да пије,
 Водицу мало да пије
 У лешњовачку љуспину,
 И това много да му је.

(Симка Дрндарка Павловић, Селачко)

Сл. 5. Хајдучка трава,
 кантарион, смиље

Сл. 6. Ивањски венац с паприком

31

Памтиш ли, либе, мотриш ли,
 Кад смо се ми два либили?
 На једну грану стовали,
 Једну смо думу думали:
 Који се први ожени,
 Девет годин' болан да лежи,
 И десету да се придигне.
 Сламка товага да му је,
 И она тешка да му је.
 По троју леба да једе,
 И оно много да му је.
 Из лешњак воду да пије,
 И оно много да му је.

(Ковилка Ђорђевић, Ново Корито)

32

Планино, Стара планино,
Доста сам по теб' одила,
Сас драго овце чувала.
Једну си песму певамо,
Једну си думу думамо:
Који се најпре ожени,
Он да се најпре поболи.
Па нешто мало да лежи,
Девет године у место.
Проз кости му трава проницала,
Проз уши му пилићи летели.

(Милка Виденовић, Мали Извор)

33

Планино, Стара планино,
Доста сам по теб' одила,
Сас драго овце чувала.
На један камен стојасмо,
Једну си думу думасмо.
Који се најпре ожени,
Он најпре да се поболи.
Па нешто мало да лежи,
Девет године у место.
Кад појде десете година,
Он да се мало придигне,
Па нешто мало да једе,
Колко брабињак што једе,
Па нешто мало да пије,
Колко брабињак што пије.

(Љубинка Првуловић, Врбица)

34

Лагала Дана давина
У село Петра бећара.
Три га је годин' лагала,
Четврту годин' казала:
– Жени се, Петре, нећу те.
Петар ју љуто прокљиња:
– Дабогда, Дано давино,
За девет годин' да лежиш,
Па кад наступи десета,
Ти да се ванеш придизаш,
По мало леба да једеш,
Колко брабињак што носи.
Из љуспу воду да пијеш,
И она много да ти је.
Комарац коња да ти је,
А и он бујан да ти је.
Сламка товашка да ти је,
А и она тешка да ти је.

(Анка Костић и Јулка Милојевић, Мариновац)

35

Бежала бела Божана
Кроз пуну гору зелену.
Бежала, па је думала:
– Опадај, горо зелена,
Те покриј моје трагове,
Да ме мој војно не најде.
Три годин' сам га лагала.
Прву му годин' думала:
Чекај ме, војно, млада сам.
Другу сам годин' думала:
Чекај ме, војно, дар немам.
Трећу му годин' отказа:
Жени се, војно, нечу те.

(Коса Стојановић, Витковац)

36

Бежала бела Божана
Кроз пуну гору зелену.
Бежала, па говорила:
– Опадај, лишће, без време,
И покриј моје трагове,
Да ме Манојло не најде.
Три годин’ сам га лагала.
Прву га годин’ залага:
Чекај ме, војно, млада сам.
Другу га годин’ залага:
Чекај ме, војно, дар немам.
Трећу му годин’ отказа:
Нечу те, војно, старо си.
Манојло Божани говори:
– Ел’ волиш мене старога,
Ел’ моји остри ножеве?
Божана Манојлу говори:
– Ја волим твоји ножеве,
Не волим тебе старога.

(Савка Савић, Ошљане)

37

Бонка си Шанка лагала,
Девет годин’ га лагала,
Десету га манула.
Кад пошла година десета,
Шанко си Бонку питује:
– Бонко ле, бела Бончице,
Зашто ме вану мањујеш?
Бонка си Шанку казује:
– Жени се, Шанко, нећу те!
Три пут ју Шанко молио,
Четврти пут брче у џепак,
Извади мало ножленце,
Убоде Бонку у срце!

Тако ју лако убоде,
На нож'к срце изнесе.

(Николица Јовановић, Врбица)

38

Стојан иде на орање,
Бела Рада од белило.
– Стани, Радо, да думамо.
– Не могу ти, млад Стојане,
На дом су ми гости дошли,
Мајци мајка, мени баба,
Мајци братац, мени ујка.
Стојан Раду не верова,
Већ отиде своме двору,
И узјаха коња дору,
Па отиде Радин двору.
Ал' му Рада премењена,
На девера наслоњена.

(В. Крстић, Селачко)

39

Стојан иде од орање,
Бела Рада од белило.
– Стани, Радо, да думамо.
– Не могу ти, млад Стојане,
На дом су ми гости дошли,
Мајци мајка, мени баба,
Мајци братац, мени ујка.
– Немој, Радо, да ме л'жеш,
На дом су ти гости дошли,
Гости дошли – оглацање.
Оде Рада своме двору,
Стојан оде у градине,
Врза коња за босиље,

Па он оде Радин двору
Радин двору, крај прозора,
Рада му је испрошена,
На девера наслоњена.

(Нада Рајковић, Селачко)

Варијантно:
Ал' му Рада премењена,
На девера наслоњена.

Сл. 7. Дивља ружа

Сл. 8. Линцура, кантарион

40

Каравиле, кара ли те мајка?
Ни ме кара, ни ме одговара,
Већ ме шаље на Дунов, на воду,
А ја не знам откуда Дунов тече.
Дунов тече проз Јерида града,
Иза града зелена ливада,
У ливаду сладунка јабука,
Ту си седи терзија Манојло,
Па си шије грању на одежду.
Отуд иде Јагода девојка:
– Помаг Бога, терзија Манојло!
– Бог помага, Јагодо девојко!
Љуто куне Јагода девојка:
– Еј, дабогда, терзија Манојло,
Колко цвета на мој зелен венац,

Толко годин' да се не ожениш,
Док не узнеш Јагоду девојку!
Љуто куне терзија Манојло:
– Еј, дабогда, Јагодо девојко,
Колко бода на моју одежду,
Толко годин да се не ожениш,
Док не узнеш терзију Манојло!

(Божица Јоцић, Селачко)

41

Вино пију тридесет делије,
Слуга им је Ружица девојка.
Коме како чашу наздрвила,
Свако јо' се за грло ваташе:
– Ој, Бога ти, Ружице девојко,
Можеш ли нам свима слуга бити?
– Ја ви могу свима слуга бити,
Ал' не могу свима љуба бити.
Навати се једно момче младо,
Па прегази Дунав и Мораву
И он узе Ружицу девојку.

(Љубица Божић, Равна)

42

Опклади се момче и девојче
Да спавају, да се не дирају.
Момче спава као мирно јагње,
А девојче ко живо ђаволче.
Кад је било око пола ноћи
А девојче из кревета скочи:
– Окрени се, не окренуо се,
Мртвога те мајка окренула.

(Момирка Цветковић, Витковац)

43

Заклели се момче и девојче
Да спавају, да се не дирају.
До сред ноћи спаше, мироваше,
Од сред ноћи девојка говори:
– Обрни се, момче, куде мене,
Мртвога те обртала мајка
Од Петрова до Гмитрова данка,
И опет ти душа не испала
Док на моме срцу не заспала.

(Коса Стојановић, Витковац)

44

Огањ гори међу две планине,
Момак стоји међу две Влајине,
Међу Јану и међу Љиљану.
Јану љуби, а Љиљану неће.
Љиљана му потијом говори:
– Љуби обе, ил’ немој ниједну,
Да ни није криво на ниједну.

(Д. Милановић, Петруша)

45

Расти боре, још више нагоре,
Шири гране на све стране,
Не дај зори да сване.
– Питај, Зоро, мајку твоју,
Оће ли те за мен’ дати?
– Питала сам, вражала сам,
Отац даје, а мајка не даје.

(Љубица Божић, Равна)

46

Синоћ пао густо мрак,
Ја изађо' на сокак,
Ја изађо' на сокак,
Па погледа у облак.
У облаку лету виле,
Носе мога Миле.

(Живана Алексић, Селачко)

47

Синоћ ми је долазио Гојко,
Па ме пита: – Шта радиш, девојко?
– Ево, радим, белу ружу садим.
Цветај, ружо, алево и бело,
Да закитим Гојково одело.
Ја га китим, а он ми се смије:
– Што ме китиш, кад то твоје није?

(Р. Миладиновић, Ошљане)

48

Зелен багрен, бел му цвет,
Прими, драги, мој пакет.
У пакету ситно пише:
Не волим те више!
Зелен багрен, бел му цвет,
Жен' се, драги, док си леп.
Кад остариш ко мој деда,
Нико те не гледа!

(Косе Стојановић, Загорка Алексић и Љубинка Живковић, Витковац)

49

На прозор ми цветала мушкатла,
Варала сам једнога мушкарца.
Где сам тела, туј сам га повела,
А он мисли да сам га волела.

(Божика Живковић, Витковац)

50

Ој, убава Веселинће,
Још поубав Раде.
Он ће да ти дође,
Столицу да даш.

(Ружица Петровић, Петруша)

51

Видиш, драги, зелено багрење,
Сећаш ли се за наше волење?
Волесмо се три године дана,
А четврту љубав отказана.
Кад те видо с другу да стојите,
А ја мислим од мен' говорите.

(Буда Ивковић, Јаковац)

52

Чувам овце покрај Дрине воде,
А драги ми за Немачко оде.
Дошо драган да пазари овце,
Моје овце по тридесет новце.
А ливаде друге цене:
Кој поведе мене.

(Живица Вукадиновић, Потркање)

53

Видиш, драги, оно суво дрво?
Онда си ме пољубио прво.
Иде драги и по пута свира,
А на мене капију отвара.
Моја мајка, она је заспала,
Па ми не да да изађем драгом.
Спавај, спавај, моје мило драго.

(Буда Ивковић, Јаковац)

54

Ој убава, убава девојко!
Дрино водо, не нишај се толко,
Лудо момче, не носи се толко.
Мене мајка за тебе не дава.
И да даје, ја си сама нећу,
Јер ти имаш до две, до три мане:
Прва мана што ти кућа мала,
Друга мана, сћиташ по кафана,
Трећа мана, што пушиш дувана.

(Тихослава Никодијевић, Дебелица)

55

Ветар дува, вијалице,
По Ђиркове ливадице.

(Живица Вукадиновић, Потркање)

56

Очи моји гарави,
Сву ноћ нисте спавали,
У кога сте гледали?

У онога дилбера
Што му уста медена.

(Љубица Божић, Равна)

Сл. 9. Мајчина душица

Сл. 10. Вилино сито

57

Шибай се, не шибай, пручко ређитова.
Либе, бело Бибе, помалко коприве.
Еј га крај орото, где је се надуло,
Где је се надуло и напентарило.

(Злата Цветковић, Ново Корито)

58

Добра кућа, добра и ливада,
Ал' се мени момак не допада.
Добра кућа, добра и авлија,
Али момак није мераклија.
Добра кућа, добри и прозори,
Али момак н' уме да говори.

(Буда Ивковић, Јаковац)

59

Зелен ора у гори,
Мој комшија говори:
– Комшинице, вита јело,
Оћ' да се узнемо?
– Оћу драги, зашто не,
Ако мама дозволи!

(Љубица Божић, Равна)

60

Суво дрво испуцале коре,
Ко ће мене, сироту, да воле?
Ко ће мене, сироту, узети
Кад ја немам дукате однети?
Дукате се не међу на цвеће,
Већ на цуре које нико неће.

(Буда Ивковић, Јаковац)

61

Листај, горо, до неба,
Мен' свекрва не треба.
Не треба ми стара луда,
Да ме свађа с мужа.
Листај, горо, до неба,
Мене свекар не треба.
Не треба ми свекар луди,
Рано да ме буди.
Листај, горо, до неба,
Мене девер не треба.
Не треба ми голуб бели,
Имање да дели.

(Буда Ивковић, Јаковац)

62

Висок багрем до неба,
Мени свекар не треба!
Не треба ми свекар луди
Рано да ме буди.
Висок багрем до неба,
Мен' свекрва не треба!
Не треба ми свекрвица,
Ја сам газдарица.

(Живица Вукадиновић, Потркање)

63

Зелен орах у њиви,
Ој, комшијо брљиви,
Што ми рече да сам твоја,
Мангупчино моја?
Зелен орах до неба,
Мене свекар не треба!
Не треба ми свекар луди
Рано да ме буди.

(Ковољка Сибиновић, Петруша)

64

Данас ме је мајка женила,
А јутрос ми побегла девојка
И однела сукњу од шифона,
И у сукњу пола милиона.

(Живица Вукадиновић Потркање)

65

Кад сам била код мајку девојка,
Мајка ме је лепо светувала:

Да не одим ноћу по сокаци,
Да не варам туђега бећара,
Туђи бећар, голема превара.
Синоћ дође, синоћ ме превари,
А камоли често да дооди.
Извел би ме у гору зелену,
Гдено виле коло изводиле.
Код њи седи Петар Доњоземац,
Свирку свири, дробне сузе рони.

(Каравилка Ђорђевић, Трновац)

66

Чарни горо, чарни сестро,
Обе да чарнемо.
Ти за твојто лисје, горо сестро,
Ја за мојту пуну младост.
Твојто лисје, горо сестро,
Пак че да се врне.
Мојта младост, горо сестро,
Нема да се врне.

(Магдалена Спасић, Ново Корито)

67

Јану мајка надалеко даје.
Јана неће надалеко д' иде,
Већ се игра с ђаци по чардаци,
У игру си мушко чедо доби.
Руч' поруча да јо' мајка дојде,
Да донесе унуку кошуљу,
Зету Петру зелену јабуку,
Милој ћери свилени рукави.

(Каравилка Ђорђевић, Трновац)

68

Закукала кукавица
Накрај село, на јесена.
Питала ју грличица:
– Што ми кукаш, кукавице?
– Како, јадна, да не кукам
Кад ме просе за пупунка,
А ја нечу за пупунка,
На пупунка смрди душа.
Веч ја очу за голуба,
За голуба гривошана,
Ел’ он оди по пченицу
И загрља голубицу.

(Баба Симка, Селачко)

Варијантно:
Ел он шета по пченице
Као госпа по улице.

(Живана Алексић, Селачко)

Извори илустрација

Фотографије из личног архива проф. др Зоје Карановић

“Word is Spread of Beautiful Maiden”:
Serbian Folk Songs on Love and Beauty
(Field Notes from Beli Timok)

Zoja S. Karanović and Vesna Đukić

Summary

This paper presents 68 Serbian lyric folk songs on love and beauty that the authors recorded in 1997–1998, in a number of villages around Beli Timok River, conveyed by 34 informants.

Keywords: Serbian lyrical folk songs, love, beauty, Beli Timok, field research

проф. др Зоја С. Карановић
Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет
Е-пошта: zjanko@stcable.net

Примљено: 18. 5. 2022.
Прихваћено: 30. 5. 2022.